

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1391,Wyklad-dr-Konrada-Bialeckiego-na-miedzynarodowej-konferencji-Rozrachunek-z-epoka.html>
06.04.2026, 00:13

Wykład dr. Konrada Białeckiego na międzynarodowej konferencji „Rozrachunek z epoką komunizmu” w Rumunii – Sighetu Marmatiei, 13 lipca 2007 r.

13.07.2007

W dniu 13 lipca 2007 r., w trakcie międzynarodowej konferencji naukowej „Rozrachunek z epoką komunizmu”, odbywającej się w ramach X Letniej Szkoły w Sighetu Marmatiei w Rumunii (9- 16 VII), dr Konrad Białecki z OBEP IPN Poznań wygłosił wykład „Między próbą zabezpieczenia struktur odrodzonego państwa a poszukiwaniem dziejowej sprawiedliwości – lustracja à la polonaise”.

Miejscem konferencji było słynne komunistyczne więzienie w Sighetu Marmatiei, pełniące od 1993 r. funkcję muzeum (a jednocześnie miejsca pamięci) ofiar komunizmu. Jest to też od 10 lat miejsce spotkań rumuńskiej młodzieży w ramach Letniej Szkoły, organizowanej przez fundację Academia Civică, która stawia sobie za cel utrwalanie wśród współczesnej młodzieży pamięci o epoce komunizmu. Prezesem Fundacji jest Ana Blandiana, opozycjonistka, współzałożycielka Międzynarodowego Centrum Badań nad Komunizmem w Bukareszcie, z którym współpracują tak znane osobistości, jak Władimir Bukowski czy Stéphane Courtois. Instytucjami oficjalnie wspierającymi Letnią Szkołę są: Instytut Polski w Bukareszcie, Ambasada Francji w Bukareszcie oraz Fundacja im. Konrada Adenauera.

Obradom przewodniczyli: współautor „Czarnej księgi komunizmu” Stéphane Courtois oraz Romulus Rusan, współzałożyciel Fundacji Academia Civică. Wśród 23 prelegentów z 9 krajów znaleźli się m.in. Thomas S. Blanton – dyrektor National Security Archive z Waszyngtonu; Denis Deletant z Londynu – badacz dziejów Rumunii, autor m.in. książki „Romania Under Communist Rule”; Stéphane Courtois z Paryża; Andrei Pleșu – znany rumuński opozycjonista, filozof i pisarz; Helmut Müller-Enbergs z Urzędu Gaucka z Berlina; Alicja Wancierz-Gluza z Warszawy – współzałożycielka Fundacji „Karta”. Prelegentom pytania zadawała publiczność, składająca się ze 100 licealistów wyłonionych w ogólnorumuńskim konkursie rozpisywanym corocznie przez Fundację Academia Civică.

Wykład dr. Konrada Białeckiego spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem, czego dowodem była trwająca ok. 45 minut sesja pytań po jego zakończeniu. Zainteresowanie to wynikało w dużej mierze z faktu, że obecnie w Rumunii toczy się ożywiona dyskusja nad sensem i ewentualną metodą ustawy lustracyjnej.

Wizytę dr. Konrada Białeckiego w Rumunii zakończyła wizyta w ambasadzie RP w Bukareszcie, w towarzystwie Alicji Wancierz-Gluzy i dyrektora Instytutu Polskiego w Bukareszcie (organizatora przyjazdu prelegentów z Polski) Jarosława Goduna. W trakcie spotkania z ambasadorem RP Jackiem Paliszewskim omówiono przebieg konferencji, a także poruszono zagadnienie ewentualnych inicjatyw, mogących służyć bliższej współpracy na polu edukacyjnym i naukowym pomiędzy Polską i Rumunią. W tym kontekście dr Konrad Białecki przedstawił projekt przygotowywanej przez poznański oddział IPN przy współpracy z Instytutem Polskim w Bukareszcie wystawy, prezentującej zdjęcia wykonane przez uczestnika polskiej wyprawy

wiozącej pomoc humanitarną dla Rumunii w roku 1989 - obecnie pracownika IPN.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

